

KUNSZENTMÁRTON és VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Égész évre — — — — — 8 kor.
Félévre — — — — — 4 kor.

Égész szám ára 20 fillér.

MEGJELEN VASARNAP REGGEL.

Feloldó szerkesztő:

DR. JÓSA GYULA

IRÉDYESI DIJAK:

Égész hasabos postakörömről 20 fillér.

SVILTER sorá 1 kor. Bíról távolokt sora 2 Korona
A hirdetési díjak előre fizetendők.

Helybeli kartel?

E lapok hasábjain meg lett említve azon körülmény, hogy Kunszentmárton község előjárósága az adóhivatal helyiségének átalakítására tervet és költségvetést készített és aztán a munkát arlejtés nélkül kiadta vállalatba.

Utólag arról értesültünk, hogy azért nem bocsátotta a község nyilvános arlejtésre a vállalatot, mert a kunszentmártoni építőiparosok szövetsége megalkulván, azok kartelt kötöttek s így az átalakítás nagyon drága lenne a községnek. Így hát elhatározták, hogy házilag fogják az átalakítási munkálatokat eszközöltetni s minden szakmabeli munkára — anyagot a község ad — külön-külön megakadályozták egyes iparosokkal.

Ez helytelen dolog volt.

Mert ha már házilag csinálták a dolgot, akkor is kötelessége lett volna a községnek minden egyes szakmára, ha mindjárt pusztán a munkadíjra is külön arlejtést hirdetni.

Ha majd be lesz fejezve a munka és összeszámolunk, akkor fogja meg tudni a község, hogy mibe került anyaggal együtt az adóhivatal átalakítása.

De most ne beszéljünk erről: nem akarok az események elé vágni hírlapi okoskodásokkal.

Alkalmam volt hallani, amikor dr. Neuberger Márk ügyvéd, községi képviselőtestületi tag vitakozott építőiparosokkal e dolog felől s a többek között azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy nem érdemes a helybeli építőiparosokkal dolgoztatni, mert szövetségbe léptek és kartelt kötöttek.

Ha egy ilyen kvalifikált úri ember, mint Neuberger ügyvéd, úgy van meggyőződve az építőiparosok szövetségének céljáról, akkor mit gondolhatnak róla a községi főbíró, meg a többi korlátolt és tapasztalatlan észjárású emberek?

Nehogy ez a ferde meggyőződés elharapódzón ez azt az — egy építőítő közönségre, valamint az építő iparosok érdekére nézve idős — alakulat estrajában megfogják, köteleseggem tartom azt, hogy a következő felvilágosításal szóljaljak.

Alkalmam volt nemcsak átolvadni, de át is tanulmányozni a kunszentmártoni építőiparosok szövetségének alapszabályait.

Ennek a szövetségnek egyedüli célja hogy a már nagyon is elhatárolódott munkás-szocializmus tulajkapái ellen védekezzenek és a már nagyon is elharapódzott tisztességtelen versenyt megakadályozzák.

Mert mi az a tisztességtelen verseny?

Egyes kapzsi emberek letörlik a vállalat árát és aztán ahhoz nem érto kontár alakokkal összeveretik úgy, a munkát, természetesen silány anyagból és tetemesen olcsóbb munkacérról. A mikor időt eljutottak, akkor felvesnek ahhoz érto munkacérról és az épület külső részét felöltöztetik csinos kivitelben s az építéto nagyon meg van elégedve, mert sokkal olcsóbban jutott épületéhez, mintha olyan emberrel építette volna fel házát, aki lelkiismeretesen kérte meg annak az árát. S csak pár év múlva jön rá arra, hogy mily kegyetlenné be van csapva, mert épülete roskadozni, dűledezni kezd s nem győz eleget fizetni a takolási és javítási munkáért. Ekkor tudja meg azt, hogy olcsó husnak hig a leve.

A tisztességtelen verseny ellen tehát nemcsak az iparosoknak és magánosoknak, de első sorban a község előjáróinak kellene küzdeni, azt lehetetlennek tenni.

De a mi községünk előjárói a helylyt, hogy ezt tennék, ellenkezőleg, pártfogásukba veszik, istápolják a tisztességtelen versenyt.

Ezen állitason igazolására precedenst hozok fel.

Mintegy két-három év előtt a község évi nyomatványszükségletei lettek arlejtés utján vállalatba adva.

Az előző vállalkozó, egy szolnoki kontár — pár évvel azelőtt buzát szedett a jászberényi piacon egy kereskedő részére — megkísérelte a helybeli ket nyomasztatni azaz, hogy ha nem vesznek részt az arlejtésen, egyenként 200 koronánul fogja őket díjazni, ha az övé lesz a vállalat. A nyomasztások ebbe nem mentek bele, tehát megkezdődött a nyilvános arlejtés. Vegeredményben 50 korona többletet egyik helybeli nyomasztó lett a vállalat.

Mikor azonban a szerződés aláírására került a sor, ez a helybeli nyomasztó megtárgalta annak aláírását azaz, hogy vannak a községnek olyan nyomatványszükségletei, melyeket az ő hiányos nyomatdíj felszerelésével előállítani képtelen, így tehát visszatp a vállalatól.

Mi ebből a tanulság?

Az, hogy ez az iparos pusztán azért vett részt az arlejtésen, hogy a másik helybeli iparosé ne lehessen a vállalat. Tehát pusztá kenyeririgységből a tisztességtelen verseny legpiszkosabbikát választotta célja eléérésére.

S mi történt aztán?

Községünk előjárósága a helylyt, hogy az arlejtési feltételek alapján mefo

leket adott volna az illetőnek a tisztességtelen versenyt, partjára kelt és szűr alatt odadulta a vállalatot egy másik szolnoki pályázónak, aki eleteben szintén minden volt, csak nyomasztó nem.

Hogy aztán ez a helybeli tisztességtelenül versenyző nyomasztó némiképp karpotolva legyen, egyes vállalatot ki-vélt munkákat — a másik nyomasztó jeles mellőzésével — adott neki számlaszertini elkészítésre.

De most jön a bökkenő, most bujki ki a szög a zsákból.

A midőn a vállalati szerződés elkészülvén, a vállalatot elestett előbbi szolnoki vállalkozó pórt indított a község ellen bizonyos nyomatványok áráért, a melyeket nem volt köteles a vállalat keretében elkészíteni. Ezt a pert a község remekül is eszvetette és fizetett érte körülbelül egy évi vállalati összegnek megfelelő diurnumot.

Köszönöm alassan! Így könnyű tisztességtelen versenyt folytatni s a tisztességes versenyzőt leverni, plane! ha meg azt a község előjárósága hathatósan támogatja és előmozdítja.

Ez a pelda a tisztességtelen verseny legtisztességtelenebbje. Többel ezidő szerint nem is standokozom foglalkozni. Aki nemcsak olvasni tud, de meg is érti azt, amit olvas, az meg fogja érteni, hogy mi mindenre képes a mi községünk előjárósága.

Ezt — és az ehhez hasonló tisztességtelen versenyt előzva az építő iparosok szövetsége megakadályozni, lehetetlené tenni.

A második célja a munkások tulajkapáival szembeni védekezés.

Ez a tétel igen egyszerű. A szövetség tagjai azt akarják, hogy ók megfizetik a munkásnak azt a bért, amit az tolik kér, de ezzel szemben megfelelő munkaszolgáltatást legyen kötelezve adni a munkás.

Peldául: ha Pista érti a szakmáját, és szorgalmas dolgozik, miért ne kapjon 50 fillér óradíjat, mikor Janosi — aki csak fele annyi munkát tud végezni s e mellett meg rengeteg anyagot is ront — 40 fillér óradíjat kap?

És ez helyes. A tudást és a szorgalmat mindenütt megfizetik. Azonban nem megengedhető az, hogy a tudatlan és renyhe ep olyan jövedelmet vegyon zsebre, mint az iparigát érto, szorgalmas munkás.

Tehát tisztelt keikédo uraim, ne torgunk taj kozatnallul palcat az építő iparosok szövetsége fel tt; az nem köt kartelt, az pusztán csak védekezik a tisztességtelen versenyt és a munkások

tulkapási ellen. Ezért alakult meg és ezért hagyta jóvá a miniszter az alapszabályait.

Különben ez a dolog nem helybeli keletű, hanem országos jellegű s eddig minden nagyobb városban remekül bevált. Csakhogyan azokban a városokban maga a városi tanács jár legelő, poldaadásként az támogatja őket legjobban.

De Kunszentmártonban ez másként áll. A mi előjárásunknak kortes-szólamányokért litván körzet is kell volna a „jó kortesoknak”, mert választások voltak és — tesznek...

Ennyit tartottam szükségesnek a kunszentmártoni építő Iparosok szövetségéről elterjedt kártel-hírekről elmondani.

Az adóról.

Irga egy nyugalmatlen penznyi társaság.
(Hatodik közlemény.)

Házadó.

A házadó körül kevés szó esett eddig az adóreform ügyének tárgyalásánál. Pedig ez az adómentünk se alja meg a sarat.

A házadó kétféle. Van házberadó és házostályadó. A házberadó alapja a berbe adott ház évi tiszta hozadéká, a házostályadó alapja pedig a berben nem lévő házak haszonértéke.

A berbe adott ház tiszta hasznát úgy állapítjuk meg, hogy a nyers házberbeli értékesítéses és épülettartási költség címen bizonyos százalékok levonunk és az így fennmaradt házernek Budapesten 22 és 20, vidéken pedig 16 százaléka képezi a házberadót, mely adóemre nézve csak annyit jegyezz meg, hogy aránytalanul nagy a házostályadóhoz képest, hogy súlyosan érinti a 30 százalékos árt. jöv. potadót és a községi potadót. Vagy a tiszta hozadéknál, vagy a kulcsnál tehát méltányosabb százalékokat kellene megállapítani. A házberadó küls magas voltának tulajdoniánát a rengeteg sok házereltitkolás is.

A házostályadó alapja a házaknak, a lakrészek (szobák) száma alapján megállított haszonérték. Ebből a ebből a házakból a szobák számanak megfelelőleg osztályozzák és pedig három fokozat szerint.

1. Az elsőbe tartoznak azok a kis és nagyközségek, melyekben az összes lakrészek egy harmada sínes berbeáda.
2. másodikba a rendezett tanácsú városok, melyekben a lakrészek egy harmada sínes berbeáda.
3. a harmadikban mindazon községek és rendezett tanácsú városok, melyekben a lakrészek egy harmada legalább berbe van adva és az általános házberadó alá nem eső törvényhatósági joggal felruházott városok.

A házostályadó a fenti fokozás szerint vetetik ki. A fokozatoknál megnevezetes, az adótelekek is különbözőek. Az első fokozatban egy szoba adótelet 1 k. 60 fillér, a harmadik fokozatban már 2 k. 40 fillér; a 15 szobás lakásban az első fokozatban az adótelet 72 korona, a másodikban 90, a harmadikban 108 korona.

A lakrészeknek illető osztályozását és a házostályadónak ilyen helyi tekintetbe való kivételét nem tartom realinak igazoltnak.

Hogy mily óriási különbség van Magyarországon egyik-másik kis- és nagyközség, azután nagyközség és rendezett tanácsú és más városok vagyoni, nepe-

sedesi, kulturális viszonyai közt, felesleges erősitetni.

Hogy mi különbség van a 2000 lakosú Hajdúbagos és a 40000 lakosú Bekéscsaba, azután a 6 ezer lakosú Dobszab és a 35 ezer lakosú Szentes r. t. városok közt; s viszont a 60 ezer lakosú Hódmezővásárhely és a 16 ezer lakosú Selmecbánya közt, minden művelt magyar ember tudja.

S hogy a liptomegyei tót falu düledező viskóját, vagy az alföldi községek egyenlősen levő putrikát egyforma kalap alá vegyék az orosházi jómódú gazda egyazonos házával; s hogy micsoda számítson van abban, hogy ha a lakrészek egy harmada sínes itt vagy ott berbeáda s ahhoz képest több vagy kevesebb a házadója, en azt valójában felfogni nem tudom.

Elvben szép az az osztályozás, de a valóság kicsitolja az ilyen elméletet, mert nem felel meg a mi viszonyainknak, országoszeink, vidékeink, városaink és községeink speciális viszonyainak.

Csongrádon vizsgálom egyszer felül a házadószétart. És akkor ottot szeged a fejembe először, hogy micsoda furcsaságok történnek a házostályadó kivételében.

A egyénisoron levő két „szobás” putri ugyanazon adótelet alá volt sorozva, — s a törvény értelmében helyesen: mint a 100 holdas gazda gyönyörű két szobás fontai háza. Az a bizonyos putri megért akkor 50 forintot, a gazda háza pedig 4000 forintot.

Hol ebben a ráció?

Mert nálunk a házostályadónál, illetve a lakrészek osztályozásánál azok kisebb vagy nagyobb térfogata sem jön figyelembe.

Ez pedig nagy hiba, mert ebben az esetben a ház haszonértékéről beszélni nem reális.

Hiszen nagy különbség az, ha egy szobának térfogata 10, vagy 60 négyzetméter. Ebben meglikik szépen hat ember is, amabban szorongva tér meg két ember.

Ha már itt is igazságot akarunk, térjünk át a házadónál is a kataszterre, mint a földadónál. Az új építkezéseknél pedig az adómentesség időtartamára ne tegyünk különbséget újonnan, vagy újra épített házak közt.

ÚJDONSÁGOK.

Kunszentmárton, 1907. július 28.

— **Esküvő.** Egy, Toth Lajos polgármester 1500-ai leányának tegnap délután 5 órakor esküdt örök hűséget Székely Miksa kunszentmártoni járáshírségi díjnos. Sok szerencsét kívánunk.

— **Nemzeti címer az iskoláknak.** Újfelölt fogva új díszet kapnak az ország nem állami nevelésiint. Juhászban rendelt meg számukra az állam tiszese darab zomancozott nemzeti címer mely a homlokzatukra fogja díszíteni. Ezen intézkedés a nem állami tanítók fűzetrendezéséről szóló új törvény 17-ik szakasza értelmében történik, mely szerint el kell helyezni a nemzeti címeret azokon a nem állami iskolákon is melyek-ly címerrel eddig megjelölve nem voltak. A címerkérdés egyidőben tiszese címeres nemzeti lobogót is osztanak ki e nevelésiintek közt.

— **Kinevezés.** A földmívelésügyi miniszter a tiszai alsó járársá gazdasági tudósítóvá úr. Harasztó Tivadart nevezte ki.

— **Messze jartam, masutt is volt jó dolgom.** A mi Jankának és zenakára ezt a nótát muzsikálta most Vásarhelyen. És a mikor a méla akordok felhangzanak, Fáraó ivadékaiknak szívet megszaltja a homvágy, sarokba dobják a

vonót s összeeszküdnék. Igaz, hogy jó dolguk van, de a szívük csak hazavágyik, mert a költő szerint is: „Jobb otthon...”. — Holnap már valószínűleg itthon fogunk muzsikálni. Ideje is lesz már, hiszen jó publikum olyan régen hallott egy kis jó muzsikát!...

— **Körrendelet.** A földmívelésügyi miniszter körrendelettel becsótott ki a szájs és körmfajás tárgyban az összes törvényhatóságokhoz, melyben felhívja, hogy saját hatáskörében minden tegyen meg a körrendelet tartalma értelmében s a netalan észlelt szabálytalanságokról sürgős jelentést tegyen.

— **Pályázat.** A m. kir. posta, távírda és távbeszélőnél betöltendő 100 gyakornokjelölti állásra ezenel pályázat hirdették. Ezen állásokra az 1888. évi l. t. c. 14. §-a értelmében azok az ifjak pályázhatnak, akik középiskolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet érteségi vizsgával sikeresen elvégeztek, 18-ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok. Ezen feltételeken kívül pályázók köztük erkölcsi bizonyítványtlanul fedhetlen előéletüket, közhatalos orvosi bizonyítványtlanul pedig ep, egészséges, a posta-távírda és távbeszélő szolgálatra testileg is alkalmas voltakint igazolni tartoznak. Továbbá azok, akik a középiskolát az 1906—1907-iki tanévvel megelőzőleg végezték, tartoznak hitellelled modon azt is kimutatni, hogy azota hol voltak alkalmazva, illetve mivel foglalkoztak. A pályázat alá becsótott állásokat a kerületi postai és távírdaigazgatóságok fogják betölteni és pedig a budapesti posta és távírdaigazgatóság 20-át, a többi igazgatóság egyenként 10-et. A sajátkezület iri és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt folyamodványokat a már községigazgatásban állók előjáró hatóságok, a községigazgatásban nem állók pedig az illetékes községigazgató vagy polgármester utján folyó évi augusztus hó 1-ig, ahhoz képest, a hol a pályázók alkalmatlanságot ohajtanak nyerni: a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyváradi, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári, vagy zagrabi posta és távírdaigazgatóságok nyújtsák be.

— **Honvédtartalékosok gyűlése.** Azok a honvédtartalékosok, akik augusztus hónapban fegyvergyakorlatra vannak behíva és a fegyvergyakorlatot saját kerekpártnak hajlandók teljesíteni, ha jelenléteket, fejtenek meg epoktatás címen 20 korona külön díjazásban részesítetnek a honvédpárancsnokság által.

— **Szék a piactér.** Most, hogy a gőzfűrészt építik, szükségesse vált a piactérnek felbontása a vízvezeték elhelyezése miatt. Ennek következtében átelyezték a baromfiarudakat a templom melletti tere. S ez a dolog kitűnően bevált. — **Miután piactérünk amugy is szűknek bizonyult,** jó lenne, ha a képviselőtestület a sok haszontalan határozat után egy üdvös határozatot is hozna s elhatározná, hogy a templom melletti tere kiközvetíti s ott helyezi el a baromfi piactert. Mert fűresz doloz az, hogy ahol a tejet, vaját, gyümölcsöt és zöldségeket árulják, ott piszkálnak a baromfiarudaliss is, ami nem valami nagy előnyére van a községsegélynek sem. Jó lesz ezt megfontolni s minél előbb indítványt tenni ennek tárgyban.

— **Ki lehet Iparos tanone!** A szegedi ipar-estület nem engedte meg, hogy egy hentesmester másnak szerződésesen egy 14 éves fiuk, aki csak három elemi osztályt végzett. Főlebbékes folyton az iparügyi miniszterhez került az ügy. A miniszter a fiu szerződését megengedte azaz az indoklásával, hogy az ipar-törvény a felveendő inastól iskolát nem követel, csupán a tizenkétedik életév betöltését írja elő.

— **A cséplőgépe áldozata.** Hódmezővásárhelyen jelentik: Vetro Lajos vásárhelyi gazda tanyáján Ferenc Ferenc, a mikor a cséplőgépet oloajta, szerencsétlenül jart. A cséplőgépe fogas-keréke cikapa s két karját leszakította. A szerencsétlenül jart gépészt a kórházba vitték, a hol a halállal vívodik.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1906. szeptember 1-től.

Kunszentmárton - Szőlők.

Oda:		Vissza:	
Indul:	Érkezik:	Indul:	Érkezik:
Mv. d. e. 7.17 d. e. 9.27	Vv. regg. 3.21 regg. 6.37		
Mv. d. e. 9.01 d. e. 11.46	Mv. regg. 6.50 d. e. 8.48		
Vv. d. e. 12.19 d. u. 3.06	Mv. d. e. 9.42 d. e. 11.43		
Vv. d. e. 4.47 este 6.56	Vv. d. e. 1.25 d. u. 4.29		
Vv. este 7.22 este 10.06	Mv. d. u. 4.52 este 7.00		

Kunszentmárton - Sentes.

Oda:		Vissza:	
Indul:	Érkezik:	Indul:	Érkezik:
Mv. regg. 5.15 regg. 6.03	Mv. regg. 4.10 regg. 5.00		
Vv. d. e. 7.08 d. e. 8.12	Mv. regg. 6.20 regg. 7.02		
Vv. d. e. 11.53 d. u. 12.45	Vv. d. e. 10.49 d. e. 11.52		
Vv. d. u. 4.54 d. u. 5.59	Mv. d. u. 3.45 d. u. 4.37		
Mv. este 7.10 este 8.00	Vv. este 6.00 este 6.58		

Sentes - Hódmezővásárhely.

Oda:		Vissza:	
Indul:	Érkezik:	Indul:	Érkezik:
Vv. regg. 4.47 regg. 8.40	Vv. d. e. 7.22 d. e. 9.10		
Vv. d. e. 8.24 d. e. 10.20	Vv. d. u. 3.50 d. u. 5.38		
Vv. este 6.40 este 8.35	Vv. este 9.00 este 10.45		

HIRDETÉSEK.

2479. sz.
tk. 1907.

Uj árverési határnap kitűzése iránti kérvénye K. Kis Gergely végrehajtónak H. Hegedűs György és társai elleni végrehajtási ügyében.

VÉGZÉS.

Ezen kérelem folytán kibocsátattik a következő újabb

Árverési hirdetményi kivonat.

K. Kis Gergely szarvasi lakos végrehajtónak H. Hegedűs György, H. Hegedűs Helena Dósa Jánosné, H. Hegedűs Mária Szigeti Andrásné, kiskoru Hegedűs Pál és Kálmán kunszentmártoni lakosok végrehajtást szenvedettek elleni ügyben a végrehajtási árverés 102 kor. per és 83 kor. végrehajtási mar megállapított, 33 kor. 75. fillér árverés kérései, ugy a jelen kérvényezésért megállapított 8 kor. és a még felmerülő költségeknek, ugy az ezennel esatlatkoztatott Doba István ügyvéd javára bekebelezett 286 kor. 30 fill. tőke, ennek 1907. március hó 24-től jaro 5 százalékos kamatai és 42 kor. 40 fill. költség kielégítése végett az 1881. 60. t. c. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében a kunszentmártoni kir. járásbírósgy területén levő, Mesterszállás községben fekvő, a mesterszállási 1000. sz. telekjegyzékben H. Hegedűs György,

Helena, Mária, Pál és Kálmán nevén álló A. 1. sor, 4192—3. msz. 1 hold 313 négyszögöl területű ingatlanra a mesterszállási 469. sz. tjkben ugyanannak nevén álló A. 1. sz. 410. hrsz. 2516 négyszögöl területű ingatlanra együttesen 832 koronában ezennel megállapított kikülsési árban következő feltételek mellett elrendeltetik.

1. Az árverés megtartására határidőül 1907. évi augusztus hó 12-ik napjának délelőtti 9 óraja Mesterszállás község hazához tűzetik ki.

2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikülsési áron alul is elfog adtani.

3. Árverési szándékozók tartoznak az ingatlan becsuláról 10⁰0-t, vagyis 88 kor. 20 fill. Nyolcvanynyolc kor. 20 fillért késpénzben, vagy az 1881. 60. t. c. 42-§-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 6-án 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadátképes értékpariban a kikülsített kezezh letenni.

4. Vevő köteleo a vételár az árverés jegerőre emelkedéséto! számított 3 egyenlő részletben 30 napi időközben minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5⁰0-0 kamatokkal együtt az 1881. december 6-án 39425. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendeletben előírt módon a szarvasi kir. adóhivatal mint bírói letéptanzárnál lefizetni a bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttani.

Kunszentmárton, 1907. június 21.

P. H.

Gaál,
kir. bíró.

Földhaszonbérlet.

Kistökén, közel a vasuti állomáshoz 68 kis hold szántóföld kedvező feltételek mellett, 3 évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni Szentesen I. t. 400. sz. a. Kiss Sámuel tulajdonossal.

Eladó gazdasági eszközök.

Czibruss Józsefmél különböző gazdasági eszközök, ugymint: szekér, tézsla, járom, eke, borona stb. jutányos áron eladók.

Egy jó családból való szolld fiú nyomdásztanulónak felvétetik özv. Csanády Józsefmé könyvnyomdájában Kunszentmártonban.

ÜZLET ÁTTELVEZÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

üzletemet nagy áruraktárral együtt a ZSIBRITA ISTVÁN cukrász helyiségébe helyeztem át. Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását.

Tisztelettel

KÖVÉR ENDRE.

— Borharmítás ellen. A földmívelésügyi miniszter leirt az összes törvényhatóságokhoz, hogy a mestereségek borok készítésének és azok forgalomban hozatalának tilalmáról szóló t. rendelkezésnek betartására szigoruan ügyeljenek és a kihágásokat szigoruan büntessék meg. Figyelmezteti még a miniszter a törvényhatóságokat, hogy hozzák a közönség tudomására, miszerint a mustban, vagy borba vizet a legeskeielyebb mértékben is tilos keverni.

— Uj huszoronas bankjegyek. Az Osztrák-Magyar Bank uj huszoronas bankjegyek kibocsátását tervezi. Az uj bankjegyek kibocsátására az körülmény készíti a bankot, hogy a mostani huszoronas bankjegyeket nagyban hamisítsák.

— A földmívelésügyi miniszter lovásársalasi. A földmívelésügyi miniszter felhívja mindazon tenyésztőket, kiknek birtokában három és fel evet betöltött, de nyolcadik évet meg nem haladt koru ménlo van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékot, annak kitüntetésével, hogy a ménlo mély vármegyébe, mely városban közlegesen vagy pusztán áll, továbbá az eladási ár is I. kor. bélyeggel ellátott beadványban) legkesőbb ez évi augusztus 10-ig a földmívelésügyi miniszteriumnak jelentsek be.

— Ipari bíróságok. A debreceni kereskedelmi és iparkamara a napokban terjedelmes felterjesztést küldött a kereskedelemügyi kormányhoz az ipari bíróságok intézménye érdekében. A felterjesztés kifejti, hogy az iparbírósági intézmény létesítése nálunk nélkülözhetetlen. Az iparbíróságokban szerveztetnek meg azon egyeztető fórum, mely a tömeges sülodásokban, sztrájk, kizárás alkalmával a két fél közt a békét helyreállítani hivatott lenne. Sőt tovább menve, nálunk ez az iparbíróság egyebb teendőkkel is felruházható lenne. A munkaviszonyok iréredő sülodások ügyei ugyanis, kivált vidéken nem adnának egész évi allandó munka lehetne. Ezen iparbíróságok szakértő bíroira lehetnek bízni tehát általában az ipari kihágások ügyének elintézését. Az iparkihágások intézésénél a közigazgatási hatóságok szakszerűségük hiánya így szerencsésen pótolva lenne. A debreceni kamara felterjesztését masolatban közzéte az összes hazai kamarakkal és felhívta őket arra, hogy azt teljes sulyokkal támogassák.

* KIRETETIK egy jóvalto 13—14 éves leány NYOMDAI TANULÓ-LEÁNYNAK özv. CSANÁDY JÓZSEFMÉ könyvnyomdájába.

ANYAKÖNYVI KIVONAT.

1907. július 27.

Születtek: D. Gyöllai Borbála és Rozália, ikrek, Telesi Iona, Szabados Ferenc, Udvarnokai Mária, Markovics Mária.

Elhaltak: A. Kovács Gergely 48 éves, Apátokai Mária 21 hónapos, Bogárné György 10 hónapos, Jakab András 2 hónapos, Földi Anna 7 hónapos.

PIACI ÁRLEGYZEK.

Kunszentmárton, 1907. július 27.

Tisztabuzza	m. mázása	22 —	22 20 kor.-ig
Arpa		12.00	12.40 kor.-ig
Zab		15. —	16. — kor.-ig
Kukorica morzsol		10. —	10.40 kor.-ig
Köles		—	— kor.-ig
Krumpli		—	— kor.-ig
Szalonna 1 kilogram		1.60	1.70 kor.-ig
Zsir literje		1.60	1.70 kor.-ig
Hízott sertés 1 kilogram		— 90	— 92 kor.-ig

Budapesti buzaárak.

1907. július 27.

Tiszavideki	70 kilós	23 —	23 25 kor.-ig
	80 kilós	23.50	23.65 kor.-ig
	81 kilós	23.60	23.85 kor.-ig

Borovicska!

Valódi tiszta trencsényi borovicska
(nem étterrel, hidegen készített) legjutá-
nyosabb áron kapható Kunszentmártonban

RÖSENBERG MÓR

italmérés-i depójában, Vay-féle házban.

Házeladás.

A Csillag-utcában 1095. szám
alatt levő — ezelőtt Vigh Pál
tulajdonát képezett — házam
szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést nálam sze-
rezhetni.

CIRBUSZ JÓZSEF.

Alkalmi vétel!

Egy Munkácsi Mihály festménye után
készült „ECCE HOMO” kép szép aranyo-
zott keretben jutányos áron eladó. —
Eladó továbbá több évfolyam „Ország-
Világ”, több regény és szépirodalmi
munka, részben diszkótésű, részben be-
kötetlen állapotban. — Cím a kiadó
hivatalban.

Eladó üres telek.

Dr. Josa Gyulának a Buhla or-
vos házával szemben levő 200 négy-
szögöl üres telke, mely kertileg van mű-
velve eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal.

KERESEK szeptember elsejétől több évi
időtartamra egy lakást, mely
két közepszerű szobából, hozzávaló mellékhelyiségekből,
s e mellett egy nagyobb méretű szobából, avagy műhely-
nek alkalmas kamrából áll.

ÖZV. CSANÁDY JÓZSEFNÉ

nyomdatulajdonos.

BUDAPESTEN

AZ EGYETLEN

FÜGGETLEN

ELLENZÉKI

nagy napilap:

A Z U J S Á G.

Előfizetési ár:

Egész évre:	— —	24 korona.
Félévre:	— —	14 „
Negyedévre:	— —	7 „
Egy hónapra:	— —	3 korona, 40 fillér.

Megrendelési cím: „AZ UJSÁG” kiadóhivatala. Budapest, VII. Rákóczi-ut 54. szám.